

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Párbajellenes hangulat.

Ez egy új műkifejezés, amely azóta kapott lábra, amióta Nagyváradon a párbajellenes liga megalakult s szerte az országban folyik a fiókligák szervezése iránt a társadalmi mozgalom.

Nehogy félreértsenek bennünket, előrebocsátjuk, hogy minden párbajellenes mozgalmat jogosultnak, indokoltnak és helyénvalónak tartunk. A párbaj nem a mai korba való intézmény. Az istenítéletek kora lejárt s a kard és pisztoly joga csak a háboruban és törvényen kívüli állapotban részesül elismerésben. Nem kicsinyeljük a párbajellenes mozgalmat és a liga működését, de nem várunk tőle sikert. A ligák nem fogják megtörni a századok hagyományai alapján fejlődött felfogást. Igenis döngetni fogják a falakat s ha folytonos figyelmeztetésük végre elér a törvényhozások terméig és onnét indul ki, ott nyerszentesítést a párbajellenes mozgalom, akkor talán számíthatunk valami észrevehető eredményre is.

A liga megalakítása után általánosan elfogadott nézetként terjesztették, hogy a mozgalom a legszerencsésebb időben indult

meg, mert Magyarországon is gyökeret vert már a társadalomban a párbajellenes hangulat.

Ez alkalommal csak avval a kérdéssel akarunk foglalkozni, hogy igaza van-e ennek a nagyhangú frázisnak? Van-e nálunk egyáltalában párbajellenes hangulat?

Bizony nincs. Ennek hirdetői bekötött szemmel járnak kelnek az életben, mert lehetetlen volna másként észre nem venniök az ellenkezőt. Hol fedezték fel azt a bizonyos párbajellenes hangulatot? Ott, ahol a társadalmi felfogás kialakul, bizonyosan nem. Vannak körök, amelyekben a párbajt elvben elítélik, de még ezek sem képesek nézeteiknek érvényt szerezni s a gyakorlatban a párbajt társadalmi kényszernek ismerik el. Ez a hangulat, még ha általános volna is, nagyon platonikus értékű. Ez a párbajellenes hangulat nem lesz képes átalakítani a társadalmi felfogást.

De ez a hangulat is csak nagyon kis területen uralkodó s nem tudott befurakodni az illetékes körökbe, ahol a becsület mértékét megállapítják.

A törvény védi a becsületet, az erényt, a családi békét, de a törvény védelmét

igénybe venni tisztességtelen dolog, a törvényvel ellenkező boszuálló eszköz gavalléros. Még azok is, akik a párbajt elvben elítélik, a párbajozókat kénytelenek gentlemaneknek tekinteni, mert a párbaj az ellenkezőt kizárja.

Hol van tehát a párbajellenes hangulat?

Ha két uri embert, akik elvből ellenségei a páros viadalnak, szekundánsnak szólít fel a társadalmi kényszer hatalma alá került jó barát, nem tartja e kötelességének, az elvek ellenére, mindegyik a lovagias szereplést elvállalni?

Az asszonyok mind született ellenségei a párbajnak, ha saját hozzátartozóikról van szó, de bámulattal és elismeréssel tekintenek a kard és pisztoly lovagjaira. Ez is jellemzi a párbajellenes hangulat korát.

Ha valaki a párbajról értekezik, körülbelül bizonyos, hogy belekeveri a hadsereget s a katonai felfogást okolja a párbajmániáért. Igaz, hogy a hadseregben más szabályai vannak a sértés megtorlásának, mint a szürke polgáremberek között, de ne tessék azt hinni, hogy a katonák a legelsőrangú párbajapostolok. Komoly

TÁRCA.

Az orientalista.

A szerkesztőség legelidugottabb sarkában egymást támogatta két kiérdemesült íróasztal. Bajos lett volna megállapítani, hogy milyen volt valaha az eredeti alakjuk és színük. Éppen csak annyi maradt meg belőlük, hogy még asztalnak voltak nevezhetők; annyi tintafolt esett rajtuk, annyi ember koptatta mellettük a könyököket, hogy csak piszkosak voltak, minden szín nélkül.

Ennél a két asztalnál kezdtük tanulgatni az újságírás mesterségét kenyeres pajtással, Kárász Jankóval. Azóta Kárász Jankó neves fővárosi zurnaliszta lett; az igazi nevét sokan ismerik, Kárász Jankó néven azonban csak a cimborák között ismeretes.

Mikor még Jankó tolla nem volt olyan hegyes, mint ma és havi negyven forintokért körmölt, bizony vidám fiúk voltunk. Nem sokat gondoltunk a holnappal, még kevesebbet a tegnappal. Éltünk a mának és fantáziánk aranyos délibabokat rajzolt a jövő bizonytalan kódébe.

Egy forró nyári délután asztalomra hajolva aludtam. Felébredve, első tekintetem Jankó vigyorgó arcára esett.

— Mi lelt?

— Örököltém.

— Sokat?

— Rettenetes sokat. Azt sem tudom, házat vegyek-e az Andrássy uton, vagy Károlyi Pista gróffal álljak alkuba valami uradalom iránt. Legelőször is azonban felmondtam a szolgálatot.

— Bolond szerencséd van. Jaj de bolond szerencséd van. De számokban is fejezd hát ki, mekkora kincs szakadt a nyakadba.

— Mondtam már, hogy sok. Soha se gondoltam, hogy ekkora pénzem is legyen valaha. A nagybátyám meghalt; felbontottak a végrendeletét; az ügyvéd magához hivat és kifizet kész pénzben — hanyatt ne essél — ezer darab ujdonat új, ropogós forintost.

— Egy forintost?

— Hát hány forintost? Láttál te már ezer forintot egy rakáson? Hát mit szerénytelenkedel? Ezer forint!

— Nagy pénz, de nem vagyon.

— Nem vagyon? Hát mi? Neki ez nem vagyon. Pedig tudom, hogy 20 krajeárod sincs. Nesze tiz darab bankó. Te is részesülj az áldásban. Lám hogyan felderült az ábrázatod. Tiz pengő is vagyon barátoskám, ugy-e? No de most Isten veled. Nem látjuk egymást egy darabig.

— Hova mégy?

— Törökországba. Keletre, ahová a szívem huz.

— Mikor jössz vissza?

— Ha ott nem fog a szultán nagyvezérnek, akkor majd az utolsó garas elfogyása után. El ne feledd, hogy tiz forintommal tartozol. Ha

majd valahonnét Ázsiából irok érte, megküldd. Jó lesz utiköltségnek hazafelé. Szálem alejkum. Allah növesse meg a szakálladat és hosszabítsa meg az árnyékodat, te hitetlen gyaúr.

— És Kárász Jankó e naptól kezdve letűnt a láthatárról. Természetesen megirtuk, hogy lapunk tehetséges munkatársa keleti tanulmányutrá indult.

Kemény tél volt, mikor Jankó bucsut vett tőlünk, meleg nyár lett, mire visszatért.

A keleti élet hatása nem látszott meg rajta. Meghalványodott, arca megnyult, mintha a jeges tengereket járta volna. Legujabb szabásu ruházat lógott sovány testén, még monoklit is szerzett magának a Bosporus partján. Igazhívőhöz illő módon állított be a szerkesztőségbe. Karjait keresztülesapta a mellén, mélyen meghajolt s úgy rebegte el a szálemot.

— Mohamed rasul Allah! Hogy vagytok jámbor hitetlenek?

Egy szempillantás alatt körülvettük a visszatért kenyereket, aki száz nyelvel se tudott volna megfelelni a feléje zudult kérdésekre.

Fekete Jákó ur, a szerkesztőnk, egyszerre avval rohanta meg, hogy hozott-e kéziratot? Kárász Jankó pedig a zsebébe nyult és elővett egy nagy nyalábot.

— Ime a távolban is rátok gondoltam és hoztam nektek esemegéket a keletről.

Fekete ur elkapta a papirost, mint a héja a zsákmányt, ráült a srófós székére, felszófolta

katoná, aki tudja, hogy miért van fegyver az oldalán s hogy annak a fegyvernek a rendeltetése sokkal előkelőbb, mint a tyukszemretaposások megtorlása, nem keresi a páros viadalt. Sokkal jobban keresik azok, akik sem kívül, sem belül nem katonák.

Hogy a párbajellenes hangulat nem tud érvényesülni a társadalmi téren, az még nem volna esodálatos; de nem tud érvényesülni a törvényhozásban sem. A büntető törvények respektálják, mint társadalmi intézményt s a bíróságok nagyon is enyhén bánnak el mindenütt a hősökkel.

Valljuk meg, hogy a törvény az egyéni becsületnek sokszor nagyon kevés védelmet nyújt. Legtöbb esetben ugyan nem a büntetés a fődolog, mint inkább annak a kimondása, hogy ki a bűnös, de nem szabad esodálni, ha a meggyalázott férfi inkább a fegyverhez nyúl, semmint pénzbírsággal szerezzen magának elégtételt. Hathatósabb védelem kell a becsületnek és szigorubb büntetés a párbajnak, akkor talán majd lesz párbaj ellenes hangulat.

Ha a párbajellenes ligák ennek a kísérközlésére törekszenek, nemes hivatást teljesítenek, de ha a párbajt hangulatkelteással akarják megszüntetni, akkor sokat markolnak és üres levegőt fognak.

Az egészség és a szesz.

Tudós orvosok azt vitatják, hogy a halálozási százalék nemcsak absolute, hanem relative is nagyot csökkent. A múlt számban „Mentés“ cím alatt irt cikk is elfogadja ezt a tételt s a kedvező eredményt egyrészt az orvosi tudomány vívmányainak, másrészt a felvilágosodás terjedésének, a művészből s az egészségügyi követelményeknek megfelelőbb életmódnak tulajdonítja.

Természetes, hogy az én laikus fejemnek is meg kell hajolnia a tudósok állítása előtt. Elhiszem,

magát olyan magasra, hogy az iróállványra tette a lábait s ott fenn a magasban olvasta mohón a Jankó kezeirását.

A Jankó pedig leakart ülni az asztalához, mintha csak tegnap ment volna el. Ott azonban már ült valaki, névleg Korányi Mór, a közgazdasági rovat egyik támogatója.

— Tessék átadni az asztalomat — mondta a Jankó.

— Ez az én helyem és nem látok okot arra, hogy elhagyjam. Válaszolt Korányi ur.

— Kérem én most jövök keletre, ahol vadak az erkölcsök és hamar felforr a vér.

— Én már sokkal korábban jöttem, szintén Keletre. Ismerem az ottani erkölcsöket.

— Én Kárász János vagyok.

— Én pedig Korányi Mór vagyok.

— Ezelőtt természetesen Khon Mór.

— Numero 473. Én voltam Budapesten a négyszázhetvenharmadik Khon Mór.

— Most meg a kilencszáznegyvenhatodik Korányi Mór. De Kárász Jankó csak egy van a világon. Azért Mór ur adja át a helyemet.

Fekete Jákó, a szigorú szerkesztő félbe szakította félbe a versengést. A közgazdasági rovatot eldírálta a tulsó sarokba és Kárász Jankó megkapta az asztalát.

A keleti leírás erősen hatott Fekete urra. Keblére ölelte a mi saját külön törökünket, az elérzékenyülésből azonban hamarosan üzleti térre csapott át.

hogy a halálozási százalék absolute is, relative is csökkent; az orvosi tudomány nagy hatalma előtt is meghajolok, hanem kétségek támadnak bennem azért, hogy a halálozási százaléknak rohamos emelkedését az orvosi tudomány sokáig meg fogja akadályozni.

A halálozási szám csökkenése első sorban talán a gyermekek gondosabb nevelésének köszönhető. A régi világban bizony nem beczték az apró kis porontyokat annyi gonddal, mint ma s ha egyet kettőt elragadt a halál, még a szülők is természetesnek találták, hogy a sok gyerek közül néhánynak el kell pusztulnia. Azt tartotta a magyar közmondás, hogy gyerekből, üvegből soha sincs elég a háznál. A gyerek halandó, az üveg törékeny. Manap már a gyerekek halandósága, különösen a némileg is műveltebb osztályban, csökkent s a gyengébb szervezeteket is megmenti a gondos ápolás az életnek. De ezekre a satnyább szervezetű gyermekekre később ugyan az a sors vár, mint a legerősebb fizikumra: a munka, sokszor a nyomor. A nagy gyártelepek az apró népet ovodákban, menhelyeken ápolják, míg két erőtlen kezével valamit nem tud végezni a gyárban; a kis senyvedt fiu iparostanonc lesz, a kis leányok szolgálatba állanak, még mielőtt szervezetük annyira megerősödött volna, hogy a munka fejlődésüket nem akadályozná.

És így fokozatosan degenerálódik az emberi szervezet, a melynek ápolására csak a zsenge gyermekkorban fordít gondot a humanismus, azután pedig nagyon is korán megrakja munkával a gyenge vállakat.

Ennek a degenerációnak a nyomai nagy városokban szembeötlők s mindinkább szélesbülő rétegekben ismerhetők fel. Ha pedig a gyengék, a satnyák szaporodnak, ha a szervezet ellenállási képessége elfogy, hiába küzd az orvosi tudomány, hiába respektálják a higiénia szabályait, az emberiségnek oda kell jutnia a lejtő legvégére, ahol a fizikum roncsait kapja csak egy késő kor nemzedéke apáiról örökségképpen.

Erre a következtetésre jutott sok pessimista tudós, aki nem lelkesül annyira az emberiség óriási haladásáért, hogy ne tartaná tulságos drága áldozatnak azt a nagy pusztulást, amelyet a kor az emberi szervezetben véghez visz. A gyár, a műhely, a gép, az iroda, az éjszakázás s az élvezetek után való lázas törekvés mind mind emésztik az emberiség testét, idegeit, szellemi erejét.

De azért az a kor, amelytől félünk, rettegünk beláthatatlan messzeségben van, mert az emberiség, a nemzetek védekeznek a degeneráció ellen.

A tudomány felkeresi a betegségek okait, csirait s azokat igyekszik megsemmisíteni. Az

— Lesz-e még sok ebből a fajtából és milyenek lesznek a tiszteletdíj iránti igények?

— Hát lenni lesz, hanem tetszik tudni, magamnak is sokba kerültek, olesón nem adhatom. Elköltöttem értük az összes örökölt vagyonomat és semmiféle kilátásom sincs, hogy valaha ebben az életben örököljek. Van ugyan egy nagynénem Grázban . . .

— Már van szerencsénk a kedves nagynéni anyagi és erkölcsi viszonyait ismerni a multból. Hagyjuk önagyságát pihenni. Az a kérdés, lesz-e keleti történet és mi lesz az ára.

— Először is visszafogadnak a redakcióba egy kis gázi emeléssel.

— Meglesz.

— Akkor megalkudtunk. Irok keleti történeteket és utirajzokat addig, amíg ki nem fogy beőlelem. Extra honoráriumot nem kérek, csak egy kis . . . Hiszen tetszik tudni, a fiatal ember bolond fejvel nagy jövőről ábrándozik, amelyet egy kis reklam nagyon előnyösen befolyásolhat.

— Helyes — kiáltott bele Fekete ur. — Korányi ur, maga pompásan ért a dologhoz. Ismertesse a mi barátunkat a nagy közönséggel.

— Nem ettem meszet — recseg a Mór. — Geromba, mint egy csasz és fennhéjázó, akár a Kapudán basa és még én zengjek róla dicsőhymusz.

— No ne izéljen kolléga — kérte a haragvó közgazdást a Jankó. Mihelyt alkalom kínál-

élet a tudomány hatalmának gátat vet avval, hogy a rohamos haladás nyomán újabb testi és lelki kórokat produkál, vagy terjeszt, amelyeket a tudomány legyőzni, vagy megelőzni nem tud. Az orvosi tudomány akkor kezdet fog a sociológusokkal, a törvényalkotókkal az emberiség javára.

A küzdelem folyik minden művelt államban s a társadalom legszélesebb rétegeiben. És erős meggyőződés, bármennyire hódolok az orvosi tudománynak, hogy a győzelmet a társadalmi tanok s nem az orvosi tudományok fogják kivívni. Mert az orvos a feltalált bajt gyógyítja az emberekben, de a társadalom betegségeire nem tud recipét. Már pedig a legpusztítóbb kórok társadalmi bajok szüleményei s a gazdasági rendszer következményei. Az állami, társadalmi, gazdasági berendezkedés modern iránya megeremtetta a gyárat, a bürót, a tulterhelést, a vagyonmegosztás óriás aránytalanságait; a nagy városok üzletté tették a bűnt; a finánciális érdekek lemetstettek egy-egy darabkát a munkás kenyereből, husából; a gyermektől a modernizmus korán elveszi a játékot s a szabad levegőt; az üzleti szellem az élvezetekre vágyó embernek esodálatos leleményességgel adja a kezébe a testet ölö, szellemet butító eszközöket és ezek a degeneráció utjait egyengetik; tápot adnak a kor legnagyobb rémeinek.

A tudóvész és az iszákosság a legjobban terjedő bajok, amelyekkel hareot vív a tudomány és a hatalom, de legyőzni nem tudja.

Az iszákosság ma már veszedelmes mérveket ölt és mindenütt törvényeket alkotnak a részegek megbüntetésére. A baj gyökerét ezek a böles törvények nem fogják megtámadni, de mindenesetre sokat használnak. Az állami érdekek nem engedik a pálinkagyártás korlátozását s a bor és sörfogyasztási adók megszüntetését, tehát a pálinka mértéktelen fogyasztását úgy próbálják korlátozni, hogy megbüntetik a részegeket. Aki bírja az itait és két liter pálinka elfogyasztása után is egyenesen tud járni az utcán, az büntetlen marad, aki azonban egy deci snapsztól botránnyosan berug, azt megbírságozzák és becsukják. Így van ez január 1-étől kezdve Angliában s Ausztriában is felvették a közel jövő programjába a részegek elleni törvényt.

Az eredmény természetesen nem lesz kielégítő. A pálinkaivók kevesebbet fogják magukat az utcán mutogatni, kevesebb lesz a botránny, de azért, ha olesó lesz a spiritusz, isznak tovább. Egy lépést azonban már ez is jelent s a köz-erkölcsök javításának annyiban válhat eszközvé, hogy az intelligens elem tartózkodni fog a nyilvános részegkedéstől s az alsóbb osztályoknak nem ad rosz példát.

kozik, olyan gazdasági kapacitássá teszem, hogy beválasztják az Akadémiába.

A két ellenfél hamarosan kibékült és Mór megírta, hogy szerkesztőségünk jeles tagja visszatért keleti utjából s legközelebb megkezdni azt a remek cikksorozatot, amely olvasóinknak bizonyosan nagy szellemi élvezetet fog nyújtani.

Kárász Jankó azután elkezdte azokat a bájos keleti történeteket írni, amelyek eleinte tele voltak tarka-barka mesékkel, kedélyes élményekkel. Később — mikor már a közönség megszokta és megkedvelte őket — mindig szatirikusabbá vált a hangulatuk és valóságos politikai és társadalmi szatiráká váltak.

A Jankó azonban hirneves ember lett. Meg volt alapítva hírlapírói karrierje.

Keleti történeteire annyira büszke volt, hogy nem akart másképp beszélni, mint törökül, arabul. Persze könnyű volt neki. A kompániában nem volt orientalista; tőlünk beszélhetett, amit akart.

Mikor Kárász Jankó már a céhbéli zsurnaliszták közé tartozott, írásait jól fizették, asztaltársaságot alapított a „Makk hetes“-ben. Akik annak idejében megfordultak ebben a kis koresmában, ahol Budapest területén a legjobb töltött káposztát főzték, emlékezhettek arra a vidám kompániára, amely a belső szobában ütött tanyát és akkora zajt csapott, mintha kétszáz országos képviselő vitatkoznék a közös vámterületről.

A belső szobának külön étlapja volt, amelyet Kárász Jankó állított össze csupa török nevek-

Angliában az ivás nagyon elterjedt s a legjobb társasághoz tartozók is erősen fonyulják a szeszt. Szavahihető utazók állítják, hogy még a ladyk sem irtóznak whyskitől és a grógtól. Anglia tehát megrendszabályozta a részegeket.

Hogyan bánnak el a részeg emberrel Magyarországon? Ha ur és pezsgőt iszik, akkor lehet botrányos részeg, az csak gavallér tempó. Ha snapszot iszik és tántorog az utcán, kinevetik. Szabad a szegény embernek is részegnek lenni. Ha azonban elesik és nem tud tovább menni, akkor már beviszik a dutyiba, ahol kialhatja magát.

Es annak a vendéglősnek, aki részeg embernek inni ad, hogy még részegebb legyen, nálunk nem lézzen bántódása; Angliában azonban január 1-től kezdve erősen megbírságozzák s ha háromszor rajtkapják, becsukják a vendéglőjét.

Legszerencésebben oldotta meg a pálinka kérdést Norvégia, amely legelőször kísérlete meg szociális törvényekkel korlátozni a részegeskedést. És olyan törvényt alkotott, amelylyel úgy szólván teljesen megszüntette a mértéktelen pálinka-ivást. Szigoru intézkedésekkel korlátozta a pálinka elárúsítását. Norvégiában nincs egyetlen egy pálinkás butik sem, ahol a napszámos elihathna keserves keresményét, míg családja otthon éhez. A pálinkát kizárólag emberbaráti egyesületek árúsíthatják s ezeknek az egyesületeknek az elárúsításból nincs semmi hasznuk, tehát nem áll érdekükben, hogy a nép pálinkát igyék. Ezelőtt Norvégia minden lakójára átlag 8 liter pálinka jutott, míg most ez az átlag literre szállott le.

Angliában január elseje óta a részeg embert a rendőr letartóztatja, még akkor is, ha nem okoz közbotrányt. A részeg embert fogságra ítélik s ha valakit háromszor részegségen kapnak, a rendőrség lefényképezeti, fényképét megküldik a kereszteseknek, akik a notórius iszákosnak italt nem szolgáltatnak ki, megkönyven becsukják az üzletüket, vagy magukat. Az asszonyok is könnyen megszabadulhatnak részeges férjjeiktől, mert a gyakori berugást válási oknak minősítette a törvény.

Ezek a drákói rendszabályok mind nem érnek annyit, mint a norvégiai egyesületek csendes munkája.

Nálunk az iszákosság még nem öltött akkora mérvet, mint többi európai államban s terjedését könnyen meg is lehetne akadályozni. Olesó bor és sör hamar kiszorítja a pálinkát s ezeknek az italoknak fogyasztása már nem olyan veszedelemes, mint a spiritusz.

De hát ki tehet arról, ha a szegény nép a bort nem tudja megfizetni s ki tehet arról hogy részegnek lenni nem szégyen?

Az ital egyik leghatalmasabb eszköze a degenerációnak s az iszákosok bűnének átkát késő nemzedékek fogják sanyieni.

—o—k.

ből. Az ételek, amelyek a török nevek alatt rejtőztek, persze mind a magyar konyhaművészet remekei valának, de elkereszteltettek piláfnak, dúlesásának, az italok sorbetnek, arpaszunak és ki tudja még micsoda neveken neveztetének.

Kárász Jankó nagy orientalista hírébe keveredett s tekintélyes alakká nőtte ki magát. Fekete Jákó rajongott érte és aranyhegyeket ígért neki, ha állhatatosan megmarad a szerkesztőségben.

De Jankó túlnőtt már a mi lapunk keretein és egyik legtekintélyesebb ujság elesalta. Fájó szívvel vettük tudomásul elhatározását és a bucsulakomát nagy dáridóval ültük meg.

Éjfél után, mikor már a nargileh anyyira ontotta a füstöt, hogy megállt volna benn a kanál s a vigasság és szomorúság, a fény és árnyék, az élet és álom összekeveredett a fejekben és a szivekben, Jankó nagyot kiáltott a borfiu után, akit törökül dirigált.

— Csibukesi, sorbet gel!

Ami magyarul annyit jelentett, hogy bor kell még az asztalra, még pedig badaconsyi.

A gyerek szaladt s nagy készséggel öntötte tele az efendi poharát, valamint a többi bégek, pasák és beglerbégek serlegeit.

— Fiuk — szólalt meg Jankó az első pohár után — én még valamivel tartozom nektek. Adós vagyok a keleti mesék befejezésével.

Aiispáni jelentés.

Csertán Károly aispánnak a vármegyei közigazgatásnak és az azzal összefüggő ügyeknek állapotáról szóló jelentése alapján, amely a múlt évi augusztus 1-től december végeig terjedő időszakot foglalja magában, közöljük a következőket:

A felnőttek közegészsége általában nem volt kielégítő; mert a légző szervek hurutos és lobos bántalma mellett a typhus nagy számmal és néhol járványosan uralgott.

A gyermekek közegészsége szintén nem volt kedvező, amennyiben ezeknél is hő- és tüdőhurutok képezték főleg a gyógykezelés tárgyát, melyek mellett a kanyaró és ronsoló toroklob nagy számmal szerepelt.

A bejelentésre kötelezett fertőző bántalmakban a vármegye területén gyógykezeltetett 534, akik közül gyógyult 424, meghalt 77, további ápolás alatt maradt 33.

A szemcsés kötőhártyalob (trachoma), mely a perlaki, esáktornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásokban és r. t. városokban pedig szórványosan fordul elő, 4066 számmal szerepelt, ezek közül gyógyult 1167, elhalt vagy távozott 81, gyógykezelés alatt maradt 2818.

Rendőri boncolás teljesített 20; külső hulla szemle rendőri tekintetből volt 58; súlyos sértés bejelentetett 21; öngyilkosságot 13 egyén követett el; véletlen szerencsétlenség általi halálnak 41 egyén esett áldozatul; elmekórnak 12 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát; veszett eb által 8 egyén maradt meg, akik védőtás céljából a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak; szerencsétlen szülés előfordult 15 esetben; hét éven aluli elhalt gyermekek gyógykezelése elmulasztatott 276 esetben.

Az 1902. évi védhímlőoltás és újraoltás eredménye október hó 1-én lezáratott, a jegyzőkönyvek a belügyministeriumhoz felterjesztettek, melyek közül először oltatott 14158, eredménytelen 19; újraoltatott 14739.

A járási tisztii orvosok 222 községben teljesítették az egészségrendőri vizsgálatokat.

Van a vármegye területén 32 lelenc, 304 dajkaságba adott gyermek, 774 elmebeteg-hülye, 474 siketnéma, vak, nyomorék, 1272 közsegélyre szorult, 990 keresetképtelen árva.

Ezen időszak alatt a vármegye főorvosa megvizsgálta a kiskomáromi, alsódomborui, légrádi, balatonfüredi, zalalövői, nagykanizsai három, zalegerszegi két nyilvános, a bánokszentgyörgyi és gelsei kézi gyógyszerárakat, a balatonfüredi fürdőt, szeretetházat, nagykanizsai közkórházat, aggápoldát, izr. kórházat, az alsódomborui trachomás betegeket, több iskolát és körjegyzői irodát.

Az előfordult typhus járványok elleni óvintézkedések végrehajtása a helyszínen ellenőriztetett.

— Halljuk, halljuk — kiáltott a társaság. Csak Fekete Jákó tiltakozott.

— Nem jobb volna a befejezést megírni?

— No az éppen nem volna jó — mondta az orientalista. Mert én most le akarom leplezni önmagammat. Fiuk, fogadjátok őszinte vallomásmat baráti jóindulattal. Én ugyanis sohasem voltam Törökországban. Kelet felé Szegednél tovább soha sem jártam; a Boszporuszt csak a mappáról ismerem; azt se tudom, hogy a georgiai hölgyek a legszebbek a világon. Afganisztán, Beludzsisztán, Irán, Turán, Tibet, Libet, Cibet léteznek-e, azt sem tudom, mert gymnázista koromban is megbuktattak a geográfiából.

A társaság nagyon vegyes érzelmekkel fogadta az önleplezést. Egyik kacagott, a másik hitetlen arcot vágott, csak Fekete Jákó arca kékült el a dühtől.

— Becsapott, rászedett, bolonddá tett — kiabált a haragos szerkesztő.

— Igen, mindezeket megeselekedtem — válaszolt csendes rezignációval az efendi. Boesánatot is kérek érte. Mert emlékezhetik Fekete ur, hogy mikor az Atlanti oceánon való utazásról írtam, visszadobta a eikkemet. Aki nem járt ott, nem tud az ilyenhez. Ez volt az ön véleménye. Így jártam indiai képeimmel és egyéb történeteimmel. Az ön jóindulatával soha se jutottam volna a

A vármegye területén született 7.351, meghalt 4.429 s így a szaporodás 2.922.

Az állategészségügy állapota a lefolyt félévben általában elég kedvező volt; mert eltekintve a sertésvész immár megszokott pusztításaitól, egyéb állati járványok nagyobb mértékben nem tizedelték hasznos háziállataink létszámát.

Az állatvásárok forgalma közepes volt. A ragadós szájs- és körömfájás uralgása miatt a hasított körmű állatoknak vásárokra való felhajtása a sümegi járásban nov. 1-től dec. 19-ig, a tapolezaiban pedig nov. 12-től 25-ig tilos volt.

A vármegye területén engedélyezett 28 állat- rakodó vasúti állomás forgalmát illetőleg állatorvosi vizsgálat mellett fel- illetve lerakott 2.487 db. ló, 13.302 db. szarvasmarha, 5.105 db. juh és keeske, 8.038 db. sertés = 28.932 db. állat.

Az állategészségügyi szolgálat ellátásában seholy fennakadás nem volt; nagyobb mérvű szabálytalanságok vagy visszaélések nem fordultak elő.

Az apaállatok megvizsgálása s az 1903. évi fedezésre bejelentett magánmének felülvizsgálása befejeztetett. A vármegye területén a földmívelésügyi miniszter által engedélyezett 32 fedezettési állomáson 105 mén lesz az 1903. fedezettési időnyre kihelyezve.

A törvényhatósági közuti szolgálatra vonatkozólag a jelentés szerint a törvényhatósági közuti hálózat az 1902. év végén volt 1196-744 km. Az 1902. évre előirányzott, a közigazgatási bizottság által a járási utibizottságok meghallgatása mellett szabályszerűen engedélyezett fedanyag szállítása, valamint az utfenntartás keretében felmerült egyéb munkák, szállítások és építések általában a kellő időben fejeztettek be és a járási utibizottságok tagjainak közreműködése mellett felülvizsgáltattak.

A jelentés ezután részletesen felsorolja a jelzett időszakban teljesített nevezetesebb munkákat és pedig új építéseket, javításokat, egyéb utfenntartási és építési munkákat; továbbá részletes kimutatást ad az alkalmazásban levő 151. törvényhatósági utkaparóknak az 1902. évben kifejtett tevékenységéről, valamint a készpénzben fizetett segéd napszámosok által teljesített munkákról, nemkülönben az átkelési szakaszokon a közsegélyek által teljesített munkákról, az utrendőri kihágásokról, a befolyt pénzbírságokról.

A törvényhatósági utadóalap állását illetőleg julius végén volt hátralék 520.546 K 90 f; 1902. évi előírás 3.779 K 62 f, összesen 524.325 K 52 f; december végeig befizettetett 402.322 K 77 f, hátralék december végén 122.002 K 75 f.

Egyenes adóban julius végén hátralék volt 3.055.629 K 32 f, előírás aug.—dec. hóban 1.056.397 K 86 f, összesen 4.112.025 K 18 f, lefizettetett 2.871.151 K 58 f, hátralék dec. végén 1.240.873 K 60 f.

Hadméntségi díjban hátralék volt 127.265

Parnassusra. Valahogyan pedig akartam boldogulni.

— Leleplezem, leleplezem — mérgelődött Fekete ur.

— Az csak reklam lesz nekem. Ha a közönség látja, hogy milyen történeteket tudtam írni hasból, elképzeli, hogy milyeneket tudnék írni, ha igazán megjártam volna a keletet.

— De hát hol az ördögbe járt maga háromfertyály esztendeig?

— Káposztásmegyeren törökül tanultam.

— És honnét vette a keleti történeteket?

— Innét — válaszolt Jankó és önértetesen megkopogtatta a fejét. Ne haragudjék, kedves radaktorom, magánál nagyobb embert is becsaptam én már és pedig olyan emberségesen, hogy a szarvaitól alig tud járni a Boszporus, akarom mondani a Duna partján. A keleti képekhez ő szolgáltatta Georgiát és Cirkassziát.

Az ellenfelek kibékültek.

— Csibukesi, sorbet gel — kiáltott az orientalista és ittunk tovább.

... Azóta Kárász Jankó nagyságos ur lett. Ha felkerülök a fővárosba, úgy üdvözöl, mint az igazhivők:

— Saalem — te rosz gyaur.

K 21 f, előírás 68.712 K 47 f, összesen 195.977 K 68 f, lefizetett 95.426 K 08 f, hátralék dec. végén 100.591 K 60 f.

A pénzügyi adminisztráció terén fennakadás nincs; az egyenes adók összeírásai és kivetési munkálatai folyamatban vannak. Az 1902. évre előírt adók, kincstári követelések, a vármegyei különféle pótdadókkal együtt behajtás alatt állanak, azonban a lefolyt gazdasági év igazán silány volta miatt az eredmény kielégítőnek nem mondható.

A vármegye népoktatásügyét illetően a tankötelesek száma 79.340; vallásra nézve 73.856 r. kath., 8 gör. kath., 3 gör. kel., 1.793 ev. ref., 1.362 ág. ev., 3 unitárius, 2.315 izr.; nyelvre nézve 59.168 magyar, 670 német, 8 tót, 15.337 horvát, 4.156 vend, 1 ruthén. A 85.732 tanköteles közül elemi iskolába járt 24.648 fiu, 28.452 leány, az általános ismétlő iskolába 7.288 fiu, 6.772 leány, a gazdasági ismétlő iskolába 544 fiu, 538 leány, iparos tanonciskolába 413 fiu, kereskedő tanonciskolába 78 fiu, felső népiskolába 37 fiu, 30 leány, polgári iskolába 564 fiu, 578 leány, felső kereskedelmi iskolába 27 fiu, középiskolába 770 fiu.

Az iskolázók közül vallásra nézve 60.861 róm. kath., 8 gör. kath., 1 gör. kel., 1.444 ev. ref., 1.167 ág. ev. 3 unit., 2.248 izr.; nyelvre nézve 51.419 magyar, 629 német, 8 tót, 10.257 horvát, 3.388 vend, 1 ruthén.

Van a vármegye területén egy állami tanítóképző intézet, 9 polgári, 2 felső, 428 elemi, 22 gazdasági ismétlő, 8 iparos tanonc, 3 kereskedő tanonc iskola, egy állami szeretetház.

A kisdödvédelmet 26 kisdödvöda, 6 állandó gyermekmenedékház, 37 nyári gyermekmenedékház, tehát 69 intézet szolgálja. Kisdödvödában gondozást nyert 1.279 fiu és 1.379 leány; állandó gyermekmenedékházban 251 fiu, 226 leány; nyári gyermekmenedékházban 1.205 fiu, 1.274 leány s így összesen 2.753 fiu, 2.879 leány.

A vármegye tanítónak száma 439, közülök 687 képesített, 52 nem képesített; 577 férfi és 162 nő.

A vármegyénkben van 46 állami elemi iskola 9.200 növendékkel.

A mezőgazdasági állapotot illetően a lefolyt félévben szeszélyes, ingadozó időjárás uralkodott. Julius hóban tulsok csapadék, augusztus hóban határozott szárazság volt, szeptemberben kedvező idő néhány jó esővel, októberben ismét sok eső, november közepén már erős fagyok, vége felé havazás; december hóban többszöri havazás, téli zord idő, vége felé enyhe időjárás, melynek folytán a hótakaró az utolsó napokban teljesen eltűnt.

Aránylag mentes volt vármegyénk az elemi csapásoktól. Mégis július havában kiöntött a Zala folyó és a mentén lévő községek lapályosabb szántóit, réteit és legelőit elborította, tetemes károkat is okozott a kései veteményekben, — a leglapályosabb helyeken a sarju termést tönkeltette.

Szeptember vége felé pedig néhány reggelen erős dér volt, mely a tejben levő tengerit, zöld takarmányokat, de különösen a lapályos szőlők termését károsította és ezen termények beérését tetemesen megnehezítette.

Az aratási munkálatok az idén a kedvezőtlen júliusi időszakban tetemes késleltetést szenvedtek, mely időjárás a gabona minőségére nézve is hátrányos volt; a hordás is szokatlan késő — jobbra augusztus havában — történt; a eséplés azonban igen kedvező időben történhetett és majdnem szakadatlanul folyt.

Gabonatermésünk az 1901. évi termést 287.519 métermázsával felülmulta, mely hozzávetőleg 3 millió korona értéknek felel meg.

Mindezek dacára közigazgatásilag a mult 1901. évhez képest javulás alig volt észlelhető, mert az aratás után beállt árapadás a felesleges készletek kedvezőtlen értékesítését vonta maga után, míg a mult 1901. évi rosz termés folytán megszorult gazdák érdemleges bortermésre sem számíthattak.

Egyedül csak az állattenyésztés és állattartás volt kedvező a kisgazdáknak, kiknek gabonájuk részint a június és július havában esett túl sok csapadék, részint az ennek folytán rengeteg mennyiségben fellépő gyomok folytán is minő és mennyiségileg tetemes károsodást szenvedtek.

Vármegyénkben a köznép élelmézésére nézve szintén igen fontos tengeri termése is silány minőségű eredményt adott. A tengeri ugyanis a szeptember havi fagyos időkben tejes állapotban lévén, érésében igen meg lett akasztva és kény-

szer-érés folytán igen silány minőséget eredményezett, mely tengeri hozzá sem tartós, sem pedig tápdús.

A takarmány és cukorrépa fejlődése a kedvező őszi időjárásban még sokat javult és kielégítő volt. A répának beszédése későn történt és a bekövetkezett fagyos idő miatt nehézségekbe ütközött.

A burgonyának korai fajtáinál sok helyütt a peronospora lépett fel erős mérvben, a késői fajtáknál azonban az eredmény teljesen kielégítő.

A kertivetermentek a kedvező őszi időben még jól kifejlődtek és panaszra okot nem adtak. Hívelyesek, kender, len fejlődése és termése kielégítő volt; ellenben a később vetett kölesek a szeptemberi derek folytán megfagytak.

Mesterséges takarmányokból a lóhere II.-ik kaszálása is igen jól sikerült, a tarlóherék is jobb talajokon kaszálhatók voltak; a korábbi esalamádé vetések is kielégítették a gazdát, ellenben a kései vetések ezen takarmány félelőből a szeptemberi dereknek áldozatul estek.

A lóhere, mely magtermésre használtatott, az idén kielégítő magtermést adott és nem minden évben mutatkozó jövődalmi forráshoz vezette a gazdát.

A sarjunak betakarítása jobbra sikerültnek mondható, egyedül a Zala folyó mentén bekövetkezett vízáradások károsították e vidékeken a sarju termést, — lapályosabb helyeken meg is hiúsították.

A legelők állapota átlagban véve kedvező volt, a korán bekövetkezett zord időjárás azonban időnként előtte beszűntette a legeltetést.

A bortermés az elmúlt őszi időszakban igen silány minőséget és csak ritka helyen türhető mennyiséget szolgáltatott. Részint a sok nyári csapadék, a gyakori esőzésekben hirtelen fellépett peronospora, részint pedig a szeptember végével fellépett erős derek sok kárt tettek a szőlőhegyekben.

A megye területén volt 73 tüzeset, amelyeknél az elhamvasztott érték 114.850 K 60 f-t tett ki, melyből 68.698 K biztosítás útján megtérült.

A vármegye különböző alapjait illetően az összesített pótdadónál a hátralék az előirással együtt 323.145 K 93 f, befizetett 261.941 K 34 f, hátralék dec. végén 61.204 K 59 f; a jegyzői nyugdíjnál tartozás 7.798 K 23 f, lerovás 7.668 K 59 f, hátralék 129 K 64 f; ebadónál tartozás 9.393 K 72 f, lerovás 9.379 K 92 f, hátralék 13 K 80 f.

A vármegyei törzsvagyon 3.748 K 60 f postatakarékpénztári betétekből, 649 K 16 f készpénzből, 3.463 K 46 f eszelekvő hátralékból áll, vagyis az összes eszelekvő vagyon 7.861 K 22 f.

A vármegyei közigazgatási összes központi és járási hivataloknak, valamint a vármegyei árvászeknek ügyforgalmát illetően a jelentés szerint 1902. augusztus 1-én volt a hátralék 10.312; beérkezett december végeig 91.713 s így elintézésre várt összesen 102.625 ügydarab, amelyből elintézték 95.485 dbot s így 1902. december végén hátralékban maradt 6.540 ügydarab.

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Fehér József nagykanizsai kir. járásbírói aljegyzőt a nagykanizsai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

A városi képviselő testület január 28-án rendkívüli ülést tartott, amelyben a vásártér kibővítéséhez szükséges plebánia földek megvétele tárgyában kötött adásvevési szerződést a közgyűlés jóváhagyta. — Hasonlóan jóváhagyta a Skublies Jenő alapítványra vonatkozó, bemutatott alapító levelet. Az izr. hitközségnek a zsinagóga építéséhez 6000.000 téglát önköltségi áron adományozott a képviselőtestület a városi téglagyárból. — Az ismétlő iskola céljaira szükséges faiskola létesítése iránt az állami elemi iskolai gondnokság megkeresésére a képviselő testület a szükséges intézkedést megtette. A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal megkeresésére a Wlassies-utcaiban létesítendő makadám-úthoz való hozzájárulást a képviselő testület megállapította s a tanácsot a városi kövezet vám szedhetése tárgyában a magas miniszteriumhoz intézendő felterjesztés iránt javaslat készítésével megbizta. Jánka hegyközségnek 1901-ik évi zár-

számadása jóváhagyást nyert. Cseh Jánosnak a Járum alappal szemben fennálló 27 frt 37 kr tatózását az ügyész javaslatára a közgyűlés törölte. — Az ülés legérdekesebb tárgyát képezte dr. Szigethy Elemér városi ügyésznek a Járum alap rendezése tárgyában benyújtott terjedelmes jelentése, mely ezen, 40 éves alapítványnak történetét egész részletességgel ölelte fel s az alapítványt, melyet néhai Járum Ferenc zalaegerszegi lakatosmester 1863-ban szegény gyermekek iskolai szükségleteire, esetleg azok felruházására tett, teljes megvilágításba helyezte; a javaslat szerint a 25.000 K-át tevő alapítványt a város kezelné, a befolyó kamatok fele fordíthatnák szegény elemi iskolai tanulók tankönyvei- és tanzsereinek beszerzésére, másik fele pedig ugyanily szegény tanulók ruházatára; bemutatta egyúttal az ügyész a hiteles alapító levél intencionak megfelelőleg készített s jóváhagyás végett Zalavármegye törvényhatóságához beterjesztendő alapító levél tervezetét. A képviselőtestület az ügyészi javaslatot illetve indítványt közgyűlési határozattá emelte, az alapítólevél tervezetét elfogadta, annak 4 példányban való kiállítását s jóváhagyás végett felterjesztését elrendelte, egyúttal dr. Szigethy Elemér városi ügyésznek az alapítványi ügy rendezése körül kifejtett sok munkát igényelt táradozásáért jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését és köszönetét.

A zalamegyei 1848/9-es honvédegylet évi rendes közgyűlését Házky Kálmán egyleti elnök elnöklésével január hó 25-én tartotta a Zalamegyei Gazdasági Egyesület helyiségében. — Elnök a megjelent bajársakat melegen üdvözölvén, a közgyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére Baumgartner József és Nagy Pál tagokat kéri fel. — A közgyűlés a választmányi által már előzőleg megvizsgált és felolvasott számadást 815 K 40 f bevétellel, 106 K 60 f kiadással s így 708 K 80 f pénztármaradvánnyal jóváhagyta s a pénztárnak a felmentvényt elismerésének kifejezése mellett megadta. — Ezután felolvasták a segély ügyben beérkezett kérvényeket, melyek eredményéhez képest kettőnek 15—15, egynek 10, kettőnek 8—8 és egynek 5 K segélyt szavazott meg a közgyűlés és utasította a pénztárnokot a megszavazott összegeknek kifizetésére. — A tisztikar válasza a következők azután, melynek eredménye: Házky Kálmán elnök, Baumgartner József alelnök, Bajomy István jegyző, Mayer János pénztárnok. Választmányi tagok: Csutor János, Königmayer János, Nagy Pál, Árvay Sándor, Derencsény Pál, Bajomy István. — Járási bizalmi férfiak: Ács Ferenc a tapolezai, Bogay Kálmán a sümegi, Ráth János az alsólendvai, Stefanits Ferenc a keszthelyi, Szabó Imre a perlaki, Eperjessy Sándor a nagykanizsai, Hartmann Adolf a esáktornyai, Sipos András a letenyei, Botka János a pacsai járásban. — Végül bejelentette az elnök, hogy Odor Géza zalaegerszegi pénzügyigazgató szivességéből beszerzett adatok szerint Zalamegyében 1902. december végével 271 nyugdíjazott 1848-as horvéd és 6 honvéd özvegye van életben és kap nyugdíjat; a közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a pénzügyigazgatónak szivességéért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

A zalaegerszegi társaskör évi rendes közgyűlését február hó 8-án délután 2 órakor tartja.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter a esáktornyai állami elemi népiskola tantestülete önszegélyző egyesületének módosított alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

A zalaegerszegi népkönyha részére a helybeli öngyűlés 40 K; a zalaegerszegi takarékpénztár és Stern Lipótné urnő (Bécs) 20—20 K; Stern Farkas, dr. Hajós Ignác, Stolezer Gusztáv (Nagykanizsa), Stern Richárd (Bécs) urak és Skublies Jenőné urnő 10—10 K; dr. Kaszter Ödön ur 6 K; Botka Jánosné urnő és dr. Engel Gyula ur (Bpest) 5—5 K, Hoffmann Sománé urnő (Pusztamagyarod) 2 K-át voltak szivesek adományozni. A szives adományokért köszönetet mond dr. Isoó Jánosné, a népkönyha vezetője.

A zalaegerszegi szegény izr. gyermekeket felruházó egyesület f. évi február hó 15-én d. u. 3 órakor a hitközségi irodában tartja évi közgyűlését. Tárgysor: 1. Évi jelentés. 2. A pénztári számadások bemutatása. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Indítványok. A közgyűlésre a tagokat meghívja az egylet elnöke dr. Graner Adolfné.

A balatonparti vasút ügyében a Balaton melőléről, három vármegyéből nagyobb küldöttség járt január 30-án a képviselőházban Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél. A küldött-séghez csatlakoztak az érdekelt vidék képviselői is: *Wilcsék Frigyes gróf, Bakó József, Farkas József, Darányi Ferenc, Horánszky Lajos, Bogyay Máté és Ováry Ferenc.* A miniszterhez *Szücs Béla*, a vasut-bizottság elnöke, intézett beszédet. Fölemlítette, hogy mily nagy esapás volt a balatonmenti lakosságra a szőlő pusztulása. A lakosság ennek következtében 8 $\frac{1}{2}$ százalékkal fogyott. Most megtörtént a szőlő-fölújítás. Volna most bor elegendő, de nem tudják értékesíteni. Nincs közlekedési eszköz. Ezért kérik a minisztert, hogy támogassa abbeli törekvésüket, hogy Veszprémtől kiindulva, Almádi és Badaacsony érintésével Tapolezáig vasutat építhessenek. *Darányi* miniszter feleletében utalt arra, hogy a Balaton mentén a szőlő-fölújítás érdekében nagyobb akció indult az utóbbi években, ez is mutatja, hogy melegen érdeklődik a balatonmelléki lakosság helyzete iránt. Az ügy nem tartozik ugyan az ő hatáskörébe, hanem a kereskedelemügyi miniszterébe, a kinek melegen fogja ajánlani jóakarata és figyelmébe a küldöttség óhaját. S hiszi is, hogy a kereskedelemügyi miniszter, a mit jogszerűen tehet, a maga részéről igen szívesen fogja megtenni. A Balaton vidékének fejlődését mindenkor szívén viseli s ha hozzá fordulnak, mindent megtesz a fejlődés érdekében, a mi hatalmában áll. *Bedegi Gábor* egyszerű szőlősgazda mondott ekkor keresetlen szavakkal meleg hangon köszönetet a miniszternek a támogatásért. Végül még Balatonfüred község egy panaszaát nyújtotta át a balatonfüredi segédlelkész a miniszternek a Balatoni Halászati Részvénytársaság ellen.

Adomány. A karácsonyfa egyesület részére özv. *Skublies Jenőné* urnő 6 koronát küldött. A szíves adományt ez uton köszöni meg az egyesület elnöke.

Ifjúsági egyesületek. A falusi ifjúság egyesületei, ha a vezetés jó kezébe kerül, fontos szociális szerepre vannak hivatva mindenütt; annál inkább nemzetiségi vidékeken, ha az államellenes tanokat ki tudják szorítani az egyesületekből. Egy követendő példáról kaptunk hírt. *Zrinyifalván* a horvátajku, de magyar szellemű legénység *Honfi Lőrinc* tanító vezetése alatt egyesület alakított, amelynek célja a hazafias érzület és vallásosság ápolása, hasznos ismeretek terjesztése s az ifjúságnak a magyar nyelvre való szoktatása. Az egyesület magyar könyvtárt alapít, felolvasásokat rendez s magyar daloskört is szervez.

Irodalmi estély. A múlt vasárnap *R. Kovács Laura*, ismert nevű recitator művésznő a főgymnásiumi segítő egyesület javára a vármegyeház nagytermében előadást tartott. A közönség nagyon gyér számban jelent meg s a művésznő talán ennek következtében észrevehető indisposícióval küzdött. Néhány szám azonban nagyon jól sikerült s a hallgatóság az előadást lelkesen megtapsolta. Másnap a főgymnásiumban a tanintézetek ifjúsága részére volt előadás, amely már kitűnően sikerült. A művésznő jeles tehetése teljesen érvényesült és zajos lelkesedést keltett. Tegnap estére a kereskedelmi kör hívta meg *R. Kovács Laura* urnőt.

Köszönetnyilvánítás. A z-egerszegi karácsonyfa egyesület elnöksége köszönetét fejezi ki a küldött 4 koronáért egy magát megnevezni nem akaró adakozónak.

Uj állami elemi iskolák vármegyénk területén. Az új 1903. évben vármegyénk területén a vallás-és közoktatásügyi miniszter *Szenillászlón* és *Drávaegyházon* állít fel új állami elemi iskolát.

Műkedvelői színi előadás. A letenyei műkedvelő iparos-társaság *Merkly Antal* letenyei önkéntes tüzoltó egyesületi elnök védnöksége alatt február 1-én a letenyei önkéntes tüzoltó-egyesület javára az „Arany Bányán” szálló nagytermében táncszíni egybekötött műkedvelői előadást tart; színi szerepül *Géczy István* „A gyimesi vadvirág” című 3 felvonásos népszínműve. Belépti díj személyenként 1 K; kezdete este 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

Megszökött a szülőitől. *Kis Vilma* rozsásszegi hajadonnak élet-halálra udvarolt egy falubeli legény. A szülők jó szemmel nézték a legényt, mert módos is, dolgos is volt. Ámde a leány hallani sem akart a legényről és mikor szülői sürgették a kézfogó megtartását, azt a kijelentést tette, hogy nem lesz a legény felesége, in-

kább világgá megy. És úgy is tett. A napokban kora hajnalban, mikor a házbéliek józúen aludtak, fölkel a leány, hóna alá vette a kis bugyrát s neki vágott a nagy világnak. Bejött Egerszegre, a vasutaál megváltotta a jegyet és elakart utazni. Utolsó pillanatban ért a perronra az apa egyik fiával, kik a szökevényt elfogták és visszakényszerítették a szülői házhoz.

Elmezavart nő. A helybeli vasút állomás 3-ik osztályu várótermében feltűnt az ügyeletes rendőrnek, hogy egy idegen asszony sok mindenfélét összehadar. Kérdőre vonta és ekkor kitűnt, hogy őri. *Tombor Samu* Örszének mondja magát s állítása szerint *Dabroncz* községbe való. Bekísérték a rendőrségre, ahol most őrizet alatt van.

Elégett halott. *Akerman Karolin* aszófői lakos meghalt. Rendes szokás szerint felöltöztették halotti ruhájába s míg a ravatalt elkészítik, az ágyban hagyják, amely fölött egy gyertyát gyújtottak meg. A házhoz tartozók azután elhagyták a halottas szobát. A gyertya valahogy eldőlt s meggyújtotta az ágyat. A szomszédok lettek figyelmesek az ablakon kituduló tüzre. Mire a füsttől be tudtak hatolni a szobába, a butorzat elégett s a holttest koromná vált.

Életveszélyes fenyegetés. *Dergács Gyula* helybeli hestest a minap megtámadta a *Vörösmarty* utcán *Jakab Ferenc* napszámos. Elővette bieskáját, felnyitotta s lezurással fenyegette *Dergácsot*, ha ki nem tér előle. *Dergácsnak* sikerült a bieskát ellenfele kezéből kiesvarni s őt ártalmatlanná tenni, különben veszélyben forgott volna az élete. *Jakab* ellen megtepte a bűnvádi följelentést.

Gyermekgyilkos anya. *Lang Mária* gutorföldi születésű s illetőségű cselédeleány a városban szolgálatban állott. Anyai örömeinek nézett eléje s mikor a szülés idejét közeledni látta, lement gazdájának a pincéjébe, a hol egy életerős, jól kifejlett fiugyermeknek adott életet. A gyermek sírására a leány nagyon megijedt, a pince nyirkos, hideg földjére helyezte az ártatlant és a közelben volt párolósajtárt hengerítette rá, mitől a csecsemő nyomában megfulladt. Ezután fölment a konyhába és dolga után látott. Asszonya észre vette a történt változást, kérdőre vonta s látva a szerenesétlen zavartságát, rendőrért küldött, a ki a gyermeket halva találta a pincében. A leány, gyermekével a rendőrségre szállította, a hol kihallgatták és tekintettel beteg állapotára, egyelőre a közokrházban helyezték el; de megindították ellene a bűnvádi nyomozást.

Ellopott szárnyasok. *Hajmágy János* körmeny-utcai lakos udvarára a minap éjjel egy ismeretlen ember behatolt, fölnyitotta a tyukketrecz ajtaját, s abból 2 tyukot, 1 kakast és 2 rucát ellopott. Ugy látszik nem elégedett meg a szákmánnyal, mert *Sehwarz Mór*nak ugyanazon udvarban lévő ludketreczébe is bepillantott s onnan két szép, kövér ludat vitt magával. Károsultaknak sejtelmők sem lévén a tettesről, a megejtett nyomozás eredményre nem vezetett.

Eltűnt egyén. *Németh Péter* tapolezai lakos, 77 éves földműves a mult hetekben eltávozott hazulról s azóta nem tért vissza. Most körözik.

Megszüntek a marhalevel kezelői bélyegzők. Eddig minden marhalevel kezelő külön használt bélyegzőt, olyan alakut és feliratut, a minő jól esett neki. Persze anyai féle és formájuk voltak ezek, a hány volt. Most megszűnnek ezek. A vármegye alispánja f. évi január 12-én 411 szám alatt kelt rendeletével ezeket a bélyegzőket beszüntette, meghagyván a községeknek, hogy a marhalevelek a község hivatalos peesétjével látandók el.

Elitelt verekedő. Megirtuk annak idején, hogy *Muraszderdahelyen* a legények véres verekedést rendeztek, amelyben *Csanádi Antal* kése alatt két fiatal ember halt meg. A muraszderdahelyiek ügyét a mult héten tárgyalta a nagykanizsai törvényszék és *Csanádi Antalt* két évi börtönre ítélte.

A betegsegélyző pénztár értesítése. Miután az 1891. évi XIV. t.-c. 7. §-ában és az alapszabályok 11. §-ában előirt táppénz-segélynyújtást a tagok közül sokan félre értik, szükségesnek tartjuk erre nézve a nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur által 38925/93. szám alatt hozott következő elvi határozatot közölni: „Mint hogy a hivatolt törvény (1891. évi XIV. t.-c.) 7. §-ának c) pontja a táppénznyújtás kötelezettségét csak az esetre írja elő, ha a betegség keresetképtelenséggel jár s az esakis a kereset-

képtelenség tartamára nyújtandó, ennél fogva azon kereskedelmi alkalmazott, a kinek fizetése és tartási igénye a kereskedelmi törvény alapján betegsége esetén is kijár, azon időre, míg ezen fizetését élvezi, a betegsegélyző pénztártól táppénzt nem követelhet, mert az illető ezen idő alatt keresetképtelennek nem tekinthető és mert továbbá a hivatolt törvény 8. §-a szerint, a mely a 7. §-nál nagyobb mérvű segélyezést is megenged, nem terjeszthető ki a táppénz nyújtása oly esetekre, midőn az illető beteg nem keresetképtelen, mert fizetést élvez.”

Tehát táppénzt a tag esakis keresetképtelenség esetén kérhet a betegsegélyző pénztártól, s azt esakis az a tag igényelheti, a kinek betegsége esetén fizetési és tartási igénye nincs, vagyis aki betegség ideje alatt fizetést és ellátást nem élvez.

Ennél fogva mindazon kereskedelmi alkalmazott (segéd, tanonc stb.), ki a ker. törvény alapján fizetését és ellátását megkapja, valamint mindazon ipari alkalmazott, és pedig segédek, kik szerződés vagy egyezség szerint fizetést, tanoncok, kik pedig ellátást munkaadójuktól betegség esetén is kapnak, illetve élveznek, addig táppénzt a betegsegélyző pénztártól nem igényelhetnek t. i. a meddig a fizetésüket és ellátásukat kapják.

A törvény eme rendelkezése alapján felhívjuk a t. tagok figyelmét, hogy táppénz igényeiket a fentiek figyelembe vételével szíveskedjenek érvényesíteni, mert az igazgatóság határozata folytán a pénztár azoknak, kik betegség esetén fizetést és ellátást kapnak, táppénzt nem fizet.

Együttal kérjük a tek. pénztári orvos urakat, hogy a táppénz-kiutalásnál szíveskedjenek szigoruan betartani a törvények fentebb irt rendelkezését, s azon tagnak, aki betegség esetén fizetést és ellátást kap, táppénzt ne utaljanak ki.

A világ népesedése. A nemzetközi statisztikai intézet kimutatása szerint a világ népessége a legutóbbi hetven év alatt majdnem megkétszereződött. Európa lakossága, amely az egész világ lakosságának mintegy a negyedét teszi ki, az utóbbi hetven év alatt nyolevanöt százalékkal szaporodott. Oroszország lakossága 150 százalékkal, Németországé 88, az Angol birodalomé 70 százalékkal gyarapodott. Hetven év előtt nyole százötvenhét millió volt a világ népessége, ma pedig Khina és az angol imperium nyole száz millió léleknél többet számlálnak. Az egész világ lakossága ezerhat száz millió lélek a hetven év előtti nyole százötvenhétmillióval szemben.

A képes levelezőlapok árusítása kihágás, ha az elárusítónak nincs hozzá iparigazolványa. Eddig képes levelező-lapokat bárki árusíthatott s épen ezért növekedett forgalmuk olyan óriási arányokban, mint kevés más forgalmi cikknek. Ennek a szabad árusításnak most a kereskedelemügyi miniszter gátat vetett, egy konkrét eset alkalmából kimondván, hogy a képes levelezőlap sem egyedárusági, sem postai értékeiket nem képezvén, annak iparigazolvány nélkül való árusítása ipari kihágás.

A világtörténetben egy kor van, a melyet magyar királyok után neveznek: ez *Mária Terézia* és *József* császár kora, a felvilágosult abszolútizmus Európa keleti határán, a szép és hatalmas Habsburg-leány és fia, a felvilágosult modern császár után, *Józsefre* Franciaország volt azon államok közül, a melyeket beutazott, a legnagyobb hatással. *Széchenyi István* megírta, hogy az oly roppant mú, mint a déli esatorna, XIV. *Lajos* hatalmának alkotása, méltán keltette a császárban azt a gondolatot, hogy csak a korlátlan uralkodói hatalom munkálhat igazán a népek javára. — Nagy *Fridrik* népszerűségét akkor már esökkentette terhes gazdasági politikája és fukarsága. Mint *Mária Terézia* írta, a népek istentitk, sohasem láttak ily népszerű császárt. Legjobban egyszerűsége lepi meg őket, egyszerű ruhája, magaviselete, komolysága. Az egész világ ismerte nevét és erényeit s midőn anyja meghalt, feléje fordult mindenkinek szeme. Az öreg porosz király azt írta egy levélben: „*Mária Terézia* meghalt, a dolgok új rendje következik”. Erről a korról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 175. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője *Marexali Henrik*, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egyegy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenkint is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (*Révai Testvérek Irodalmi*

Intézet Részvény-társaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúja. Kérjünk határozottan *Ferenc József keserűvizet*.

A badacsonyi kikötőt ismét erősen megrongálta a tél. A jégzajlás a hidat elsodorta s a töltést is erősen megrongálta. A badacsonyi kikötőt minden évben megrongálja a jég, mert a jégzajlás rendes útjában épült.

Elvesztett kulcsok. Egy helybeli háztartásból az összes, 14 darabból álló kulcsok egy acél karikára fűzötten elvesztek. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen.

Elvesztett váltók. Három darab váltót vesztek el a minap a városban. Egyik 180 K-ról, a második 240-ről, a harmadik pedig 250 K-ról szellett. A megtaláló adja át a rendőrségen.

Múlt hetivásár. A múlt hetivásárra fölhajtottak 30 darab szarvasmarhát s eladtak belőlük 11 darabot. Sertésekből fölhajtottak 280 darabot, eladtak közülök 188 darabot.

Allatforgalmi korlátozás. A száj- és köröm fájás járványának fennállása miatt vármegyénk területéről szarvasmarhának, juhoknak, kecskének és sertéseknek, valamint szálas takarmánynak Romániába való bevitelét betiltatott.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szeriut Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös lóhere* 62—76 K; *lucerna* 55—63 K; *muharmag* 9 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$ K; *baltacim* 12 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$ K; *bükköny* 7—7 $\frac{1}{2}$ K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén január hó 25-én a hivatalos adatok alapján: *veszettség*: Kapeza 1 u., IV. Hegykerület 1 u., Nyirád 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Nagylengyel 1 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór*: Arács 1 u.; *sértésvész*: Alsólendva 7 u., Zalaújfal 2 u., Keszthely 8 u., Bánokszentgyörgy 6 u., Csehi 1 m., Kerkateskánd 2 u., Kerkatótfalu 3 u., Szécsisziget 1 u., Tormaföld 7 u., Gutorföld 6 u., Lentiszombathely 1 u., Mähomfa 4 u., Pördeföld 1 m., Zebeczke 5 u., Esztergály 7 u., Igrieze 3 u., Pácsa 8 u., Pacsatüttős 11 u., Zalaapáti 7 u., Pécsely 5 u., Döbréte 4 u., Söjtör 3 u.

A gazdaközönség figyelmébe

ajánljuk a földművelésügyi m. kir. miniszternek f. 1903. január 16-án 358. sz. a. a Zalamegyei Gazdasági Egyesülethez intézett következő leiratát:

„A Magyarország területén fekvő es. és kir. katonai élelmezési raktárak közül a *pozsonyi, soproni, szombathelyi és részben a komáromi élelmezési raktárak* az 1902—1903. őrleési idény alatt előállítandó rozskorpát közvetlenül és szabad kézből fogják a gazdáknak, vagy azok hiányában más vevőknek eladni.

Az eladásra kerülő korpamennyiségek és azok átvételi, illetőleg eladási feltételeit feltüntető kimutatás egy példányát ide esatoltan oly felhívással küldöm meg az egyesületnek, hogy annak vonatkozó részét az egyesület működési területén levő gazdaközönségnek tudomására hozni sziveskedjék.

Az eladásra vonatkozó bővebb felvilágosítások az illető katonai élelmezési raktárak kezeléségnél tudhatók meg.

A miniszter meghagyásából:

Pirkner sk.
országos állattenyésztési főfelügyelő.

Kimutatás.

az egyes élelmezési raktárnál eladásra kerülő korpá mennyiségéről.

A *pozsonyi élelmezési raktárnál* átvehető január, február, március hónapban havonként 90 q, április, májusban 70, júniusban 70 q korpá, minden szombaton a malomligeti raktárnál, illetőleg Pozsony-Ujváros állomáson, 7 K 70 f árért métermázsánként; vasutállomáshoz (hajóhoz) fuvar 24 f.

A *soproni élelmezési raktárnál* januárban 50, februárban 50, márciusban 70, áprilisban 70, májusban 70, júniusban 70 q korpá vehető át minden hétfőn, (élelmezés kiosztás napjainak kivételével) a Lenz-féle bérelt raktárnál, méter-

mázsánként 7 K 70 f árban; fuvar a vasuti állomáshoz 12 f.

A *szombathelyi élelmezési raktárnál* január és februárban 30—30, márciusban, áprilisban, májusban, júniusban 50—50, júliusban 10 q vehető át minden hétfőn (élelmezés kiosztás napjainak kivételével) a Szegő Benő-féle raktárnál métermázsánként 7 K-ért; fuvar vasuti állomáshoz 25 f.

A *komáromi élelmezési raktárnál* január, február, március és április hónapokban 120—120, májusban 83 q vehető át minden hétfőn a régi várnál, vagy a Samberg raktárnál métermázsánként 7 K 24 f-ért; fuvar a vasuti állomáshoz 20 fillér.

A katonai kincstár szolgálatainak igénybe vételével, mindenik raktárnál külön fizetendő 12 f métermázsánként a beszákolás és felrakásért, 4 f métermázsánként a lerakásért; a zsákok kölcsönadásáért $\frac{4}{10}$ f naponként a kölcsönzés tartamára, 60 f egy darab jó jutazsákért, 124 $\frac{6}{10}$ f másféle jó zsákért.

A divat.

— A Divat Ujságból. —

Megindult a farsang, vig dárídó mindenfelé és noha már a felén is tul leszünk, mire e sorok megjelennek, azért egyet-mást mégis a báli ruhák-ról mondunk el, mert hisz a farsang most már jóformán a tavaszig is el szokott tartani.

A báli ruhák színéről azt irtuk még újévkor, ha jól emlékszem, hogy az idén is a fehér lesz az uralkodó szín — nos hát ebben mintha esáldottunk volna. Legalább az ember az utcákon végigmenve — a belső város utcait értem — a kirakatokat szemügyre veszi, akkor azzal a benyomással jön haza, mintha csak egy szín volna a világon és ez a szín a rózsaszín. Rózsaszín felhő minden kirakat és abból csillog itt-ott egy-egy ezüstszál, vagy egy kis ragyogó pillangós dísz. Mert noha jóval alább hagytak az idén azzal a néhány év óta divó pokoli ragyogással, egészen nem mondtak le róla leányaink. Ha aztán a bécsi udvari bál tudósítását figyelemmel végig olvasom, akkor is azt látom, hogy a kis princeessek, kontesszek és baronesszek — igen kevés kivétellel — az idén is mind, mind rózsaszínben voltak. Rózsaszín az alsó selyem- vagy duchesse-ruha, rózsaszín a föléje dobott krepp-, krepon, tüll-, muszlin- vagy sifonruha; rózsaszín a szalagdísz, rózsaszín virág a vállon, szóval ott is rózsaszín felhőben usztak a leányok. Fehér csak igen ritkán akadt közöttük.

A rózsaszínnek ezt a nagy népszerűségét — a mellett, hogy a legtökeletesebb színek egyike — tán még a villamosvilágításnak sápasztó hatása is okozza. Fehérben ma, egy fényesen világított teremben, csaknem mindenki betegesen sápadtnak látszik, a míg a tánctól ki nem pirult. A rózsaszín ruhának a meleg színe egy kissé még az arcot is pirba vonja. De akár ez, akár más, akár csak a divatnak egy rózsaszínű szeszélye legyen az okozója, tény, hogy az idén a rózsaszín felülkerekedett a fehérén, a mely pedig évek hosszú során uralkodott a bálteremben.

De mulik az idő, mulik a farsang, jön utánna a bőjt, ennek nyomában a szép husvét, a mikor közülünk sokaknak a leánya első áldáshoz járul, vagy konfirmáltatik és akkor ismét jogába lép a hófehér ruha. A „Divat Ujság” négy ilyen serdülő leánynak való ruhát mutat be. Ezeknek az anyaga persze nem olyan lenge, mint a báli ruháké, inkább kasmir, voile, gypjukrepp vagy vékony posztó, hogy aztán bármelyiket lehessen azután is elhordani. Kiállításukra nézve a lehető legnagyobb egyszerűséget tanácsoljuk, a ki költeni akar vagy szeret, az inkább a szövet finomságában keresse a keresett megkülönböztetést. Egyáltalán jó, ha módunkban van, leányainkat arra szoktatni, hogy nagyobb súlyt fektessenek a finom eleganciára az öitözködésben és kerüljék a hivalkodó cifrálkodást, a mi manapság, a mikor a divatos bohóság ezerféle kívánatos, szemkápráztató, bájós lim lomja mindenfelől esábitja az embert, nehezebb föladat, mint bármikor volt. Ida.

*) A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapest, VIII., a Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 60 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.—	7.10
rozs		5.70	6.16
árpa		5.20	5.70
zab		5.80	6.—
lóher		60.—	70.—
tengeri		5.—	6.40
bükköny		6.20	6.—
fehérbab		8.50	—.—
hajdina		—.—	—.—
burgonya		—.—	—.—
tarkabab		6.—	—.—

Báli selyem 60 krajeártól kezdve méterenként, legujabb divat. Bérmentve és már vámentesen házhoz küldve. Gazdag mintagyűjteményt küld postafordultával **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Hirdetmény.

A tisztelt vevőközönségnek beces tudomására adatik, hogy nálam alulirotnál egyezer darab tölgyfa lugos- vagy kerítés láb különböző vastagságban, ép ugy 500 darab gesztenye vagy lugasláb, továbbá **10.000 darab gesztenyekaró van eladó.**

Fischer Gedeon
Zalatárnok.

Hirdetés.

Jánka hegyközség 1902. évi november hó 30-án tartott közgyűlésében megállapított 1903. évre szóló szükségletének 1903. év folyamán hegyközségi járulékkal fődözendő része az 1894. XII. t.-c. 65. §-ának megfelelőleg az egyes birtokosokra birtok aránylag kivetve van. Értesítetnek a hegyközség tagjai, hogy egy kat. hold területre 2 korona 65 f hegyközségi járulék esik és hogy a kivetési lajstrom betekintheség végett Zalaegerszeg városházának kis tanácsstermében 1903. évi februárius hó 3-ikától kezdve közszemlére kitéve leend; akik e kivetést nehezményezik, azok a kivetés ellen törvényes határidőn belől jogorvoslattal élhetnek.

Zalaegerszegen, 1903. jan. 31.

Hajik István
hegyk. bíró.

Sima zöldoltványok

mézesfehér, ezerjő, piros és fehér-chasselas, kadarka, oportó, nagy-burgundi, ezrenként **45 forintért** kapható

Székely Mihály
posta-távirda tisztelnél
Gyöngyösön.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA**

KRIEGNER-féle - CRÉME 2 kor. - FÜRKÖZŐ - PUDER 1 " - SZAPPAN 1 "

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2600 gépcséplő-lászló és kútfúr. Működő g. gép úszóban.

Különleges előzetesre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY. Képviseletre árujegyzékkel ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előre megkészes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodával, kő- és kád fürdőkkel.

200 kényelmes lakosztóval. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tucataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvéttel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legjobb rangú üzvejei

REIF J.
Specialista. Bécs, Brandenburgerstr. 3. Árjegyzék ingyen.

Modern **BUTOR.**
Óriási választék háló-, ebéd-, szalon- és úri-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok esztendőre és új. Úszókötések létesítése céljából (póstadíj jóállásúval)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimrodájában
Budapest, V., Mátyás-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüsszögés, száj és fogak legjobb védője az **OSAN**

Feltalálja az addig ismeretlen fogászati fogszívószert. OSAN-szájvíz-essencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.

Osorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb széplítő-szer. Üvegeje 1 ft. Kékes halzamszappan 30 kr.

RÓZSATEJ
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.

a legjobb és legkedveltebb hajfestő-szer sötétszöke, barna és fekete. Ár 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld.
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kihűtve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszertárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus bennlakó növendékek részére. Bizonyítványt államér. ényenek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL SZÖRVESZTŐ
néhányzor használat után az arexől és kérsől a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17. ●

Megjelent „Toilette-titkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozunk.

SANTA EGGER
Fiziológusoknak orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.
NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
Folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépíti. Üvege 92 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld

KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után teljes készpénzfizetéssel:

50 évre a tőke évi 5.70%-a	2 1/2-3% levonással:
33 1/2 : : : 6.50%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
22 : : : 8.-%-a	34 : : : 6.-%-a
15 : : : 8.80%-a	25 : : : 7.-%-a
	15 : : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Saját értékekben bírással **LEOPOLD GYULA**
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Kiadó lakás.
Kereszt-utcában Bolla-féle házban az emeleti lakás kiadó.
Tudakozódhatni lehet **Duzár Istvánnál.**
11294 szám tkv. 1902.

Igen fontos gyomorbetegségeknek!
Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a **Brady-féle Máriaczei gyomorcsépek.**
Minden gyógyszerárban kapható.

Epilepsia.
Aki nyavalyatorésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszerárban Frankfurt a M.

Árverési hirdetményi kivonat.
A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fischer testvérek cég végrehajthatónak Nyitrai János végrehajtást szenvedő elleni 317 K 29 f tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtás ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 2449 sz. tkvben + 1474/a/2 hrszám alatt Nyitrai János és neje Mónok Rozália tulajdonán felvett házra 2868 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903-ik évi február 20-ik napján d. e. 10 órakor Zalaegerszegen a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 286 K 80 f-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál törént előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. évi december hó 22-én.
Rutich, kir. tszki bíró.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata!
Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr.

Hamisításoktól óvakodjunk!
A valódi Máriaczei gyomorcsépek a Brady-vannak következő védjeggyel és aláírással:

Ahol nem kapható, oda a pénz előleges beküldése mellett küld a főraktár Brady C. gyógyszerészre a Magyar Királyhoz Bécsben (I. Fleischmarkt 1.) és pedig 5 koronáért 6 kis üveggel és 4 korona 50 fillérért 3 nagy üveggel bérmentesen.

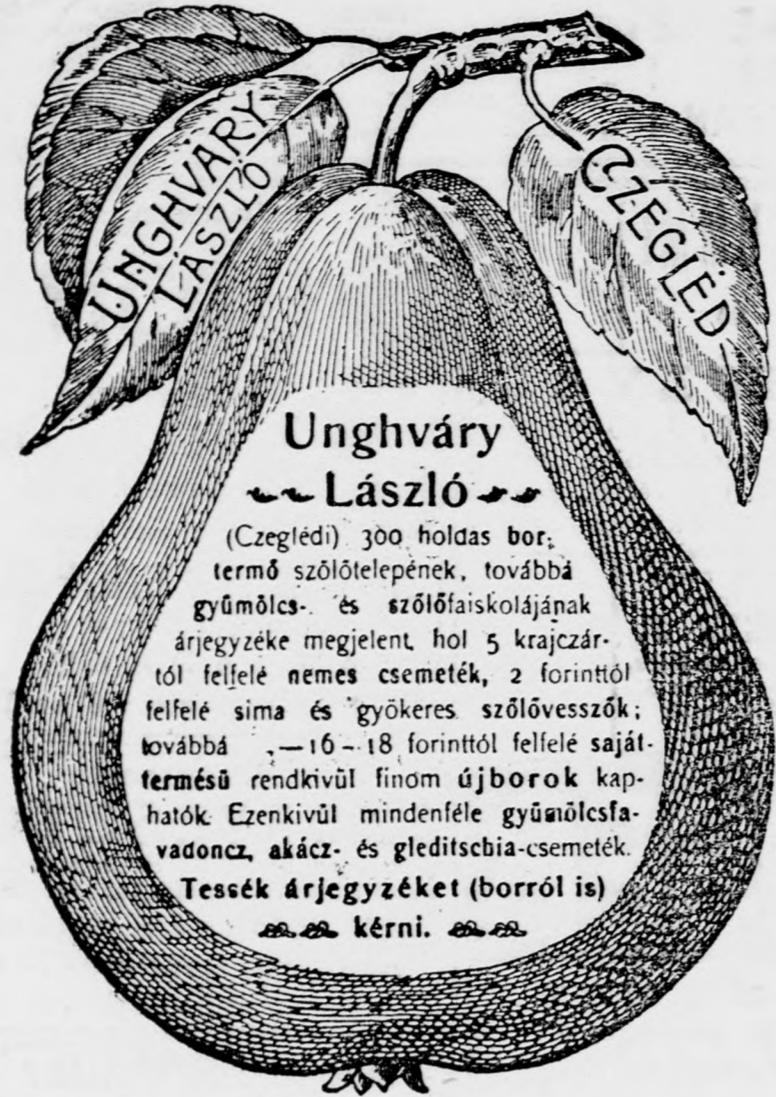
PEMETEFÜZÜKORKA
rekedtség köhögés és hurut ellen.
ÁRA 60 fillér.

Hirdetmény.
A Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a betétek után a kamatlábot 1903. évi március hó 1-től **4 1/2%-ra** szállítja le; a betétkamat után a 10%-os tőkekamat adót az intézet fizeti.

Zalaegerszeg, 1903. jan. 30-án.
Az igazgatóság.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál,**
de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.
Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Szőlővessző

sima hazai, teljesen beérett, amerikai ojtványokról szedett, phylloxera és peronospora mentes, 60—70 cm. hosszú, fajtisza — fásajtásra is kiválóan alkalmas — **rizling, mustosfehér, szlankamenka, kövidinka, chasslas és vegyes finom asztali szőlővessző.** Ezrenként 6 koronáért kapható, míg a készlet tart és erre mielőbbi előjegyzést elfogad

Fuss Nándor
gyógyszerész, Alsólendván.

Óh Jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR** Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.
Budapest, V., Váci-körút 17.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerészeikben.

Meghívó.

A Zalaegerszegi Takarékpénztár Részvénytársaság
34-ik évi rendes közgyűlését

1903. évi február hó 14-én délután 3 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja az **Igazgatóság.**

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1902. évi üzleteredményről.
2. Zárszámadás bemutatása, határozat hozatal a mérleg és tiszta jövedelem iránt.
3. A jelentésben felsorolt, az évközben történt igazgatósági intézkedések tudomásul vétele.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. 17 igazgatósági tag választása.
6. Indítványok tárgyalása.

Zalaegerszeg, 1903. január 25-én.

Jegyzet: Az alapszabályok 8. és 10. §§-aira való utalással figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy csak azon részvényes gyakorolhat szavazati jogot a közgyűlésen, ki részvényét a le nem járt szelvényekkel a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál letette.

A Zalaegerszegi Takarékpénztár Részvénytársaság

Mérleg és Vagyon kimutatása 1902. december hó 31-én.

Vagyon.		Mérleg és Vagyon kimutatása 1902. december hó 31-én.				Teher.				
Főkönyvi lapszám		K	f	K	f	Főkönyvi lapszám		K	f	
278	Pénztár			22806	74	230	Részvény-tőke			200000
311	Váltók			1248002	89	236	Nyugdíj alap			80000
277	Jelzálog kölesönök			965187	34	169	Tartalék alap	116633	33	
284	Előleg köles. értékpapirokra			8031	—		évi 5% kamatja	5831	65	122464 98
281	Kezességi kölesönök			995	—	204	Különleges tartalék alap	13163	52	
285	Törlesztési kölesönök			144638	55		évi 5% kamatja	658	20	13821 72
315	Folyó-számla adósok			179174	22	306	Betétek	2303821	41	
291	Értékpapírok			223105	80	301	Betétek tők. kamatai dec. 31.	43873	67	2347695 08
293	Értékpapír kamatok			1288	61	256	Betétkamat 10% adó			4387 37
313	Aranypénzek			176	—	315	Folyószámla hitelezők			142474 99
297	Szelvények			449	—	269	Házbér.			639 57
231	Int.ház (besz. ért. K 244958·05)			180715	20	215	Átmeneti kamatok			25951 39
228	Ingatlanok			1118	01		Egyenleg, mint tiszta jövedelem			55566 49
168	Felszerelések			3011	04					
214	Hátralékos kamatok			14302	19					
				2993001	59					2993001 59

Zalaegerszeg, 1902. december 31-én.

Hajik István,
elnök.

Weisz Ede,
v. igazgató.

Shmilliár Endre,
pénztárnok.

Mondschein Samu,
főkönyvelő.

Jelen mérleg-, vagyon- és jövedelmi kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaegerszeg, 1903. január 20-án.

Schütz Sándor,
felügy.-biz. tag.

Stolczer Jakab,
felügy.-biz. tag.

Thassy Kristóf,
felügy.-biz. tag.

Fischer László,
számv.-biz. tag.

Gráner Géza,
számv.-biz. tag.

Horváth Miklós,
számv.-biz. tag.

A leggyengébb kitűnő jeltől használatára 25 arkoros ára 1 koronára.

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szabótt áron
SERÉNYI
 órák és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
 Pótközlét: II. Fő-utca 21. sz.
 Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGER-féle
RÉPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályosajáték főelárultó helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 6 cs. és kir. tisztege József főh. udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. SÓVÁROSL. ORVOS
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGtól
 Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festészeti műtermében
 BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is alkarták nagyítások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
 rüen, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztályán,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 frittól feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörca-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
 sán, gyomorhajók ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ára 1 korona. Pótlán 6 üveg bérmentve. **INGYEN** és bérmentve
 küldi a —
„HÖLGYEK TITKÁRA“
 fizetést kívánatra mindenkinek
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolt, ragényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegségeket hygienikusan a legelőkeltebben vannak baren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle viagygyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Vetőmag eladás.
 Alulirott főbérnökségnél prima,
 csiraképes **tavas buza**, ugyszintén
 őszszel és tavasszal egyaránt vet-
 hető **járó buza** mm.-ként 18 K-ért
 eladó, a vevő zsákjaiban az alsó-
 lendvai állomáshoz szállítva.
 Megrendelések intézendők
Uradalmi főbérnökség
 Alsólendva.

„Szőlőlugast ültessünk
 minden ház mellé és házi kertjeinkben.
 Erre azonban nem minden szőlő-
 faj alkalmas.
 (bár mind kuszó természetű) mert
 n fobbrésze ha megdő is, termést
 nem hoz. ezért sokan nem értek el
 eredményt eddig. Hol lugasnak
 alkalmas a okat ültetik, azok öven
 elatás hozukat az egész szőlőérés
 idején a legkitűnőbb muskatály és
 más édes szőlőket.
 A szőlő hazánkban mindenütt
 megterem s nincsen oly ház, mely-
 nek is a mellett a legcélszerűbb gon-
 doással felnevelhető nem volna,
 emelkivül más épületeknek, kertek-
 nek, kerítéseknek stb. a legregekebb
 díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az
 egyébbre használató részekből. Ez a leghálhatóbb
 gyümölcs, mert minden évben terem.
 A fajok ismeretése vo alkotó szí és énynyo-
 matu katalógus bársinek ingyen és bérmentve küldetk
 meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.
 Érmelléki első szőlőültetőtelep Nagy-Kágya, u. p. Sz. Kégyid.

Gyomorbetegeknek,
 akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhűde vagy meleg eledel, vagy
 szabálytalan életmód folytán gyomorhajokban, gyomorkatharusban, gyomorhajdalomban,
 nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **e méz-
 tési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az
Ullrich Hubert-féle
 növény bor.
 Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit
 anélkül, hogy gyomorhajító szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott,
 betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.
 Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőgés, gyomor-
 égés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.
 Szorulás, kolikafájdalmak, szíveres, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan meg-
 szűnnek.
 Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a
 következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti
 az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat
 igazol.
 A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá
 Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kiszell, Mura-
 szombat, Bellatinz, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csab-
 rendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemes-
 vid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Bóba, Középbisztricza, Pincez,
 Páka, Újdyvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban,
 illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész
 osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.
Utánzatoktól óvakodni kell
 és csak
Ullrich Hubert-féle növ. bor.
 kérendő.
 A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bár-
 mely részébe.

Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik
 UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

A kir. szabadság és védjegyzett Angol honosítás Magyar és német egyetemes tanácsok által rendelkezésre állva, mint a leggyengébb használatára.

Árverési hirdetés.

Alulírott községi bíró által ezenel közzétetik, miszerint **Nova** község közbirtokosságának erdején **88 drb. tölgyfa** és **239 drb. fenyőfa** **1600** korona kikiáltási áron **Nován 1903. évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor** a község házában azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adatni.

A feltételek Nova község házában betekintethetők.

Nován 1903. január 23-án.

Bezeredy Z. **Vizsy Boldizsár**
jegyző. közs. bíró.

Fernolendit

cipő fényezés, a világ legjobb fényezője és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapítattott 1812-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

Meghívó.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság 19-ik évi rendes közgyűlését

1903. évi február hó 21-én, illetve az alapszabályok értelmében **folyó évi március hó 7-én d. e. 9 órakor** az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
 2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
 3. A zárszámadás bemutatása, határozat hozatal a mérleg és tiszta jövedelem iránt.
 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
 5. Az alapszabályok 9. §., 94. §. 4. pontja, 21 §. 8. pontja, 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44. §§-ainak módosítása.
 6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
 7. Indítványok tárgyalása, melyek az igazgatósághoz folyó évi február hó 13-ig beérkeznek.
- Zalaszentgróth, 1903. évi február hó 27-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

15. §. Minden részvényes, ki a részvénytársaság részvénykönyvében nevére 30 nappal előbb bejegyzett részvényt bír és a melyet a részvénytársaság pénztáránál 5 nappal előbb letéteményezett, minden részvény után 1 szavazatra jogosít; 10-nél több szavazatot azonban bármennyi legyen is részvényeinek száma, egy személy nem gyakorolhat; megbízás folytán még egy részvényt képviselhet ugyan, köteles azonban ennek részvényeleti jegyét bemutatni.

16. §. Azon részvényesek, kiknek részvényeik állami, megyei, városi vagy községi pénztáraknál óvadékképp letéve vannak, ha az erről szóló hivatalos ismervényt a 15. §. értelmében átadják, szavazati joggal bírnak.

LINIMENTUM CAPS. COMP.

HORGONY-PAIN-Expeller

A Richter-féle

egy régi kipróbált háziorv. a mely már több mint 33 év óta megbízható bebiztosított alkalmazzatik háztartásnál, szűz és meghalásnál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt hovásihiáskor óvatossá legyünk és osskiss eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegeg-árban a legfőbb gyógyszerárúhában kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
Rudolstadt.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság 1902. évi mérleg és vagyon kimutatása.

VAGYON.

TEHER.

Fkvi lapsz.		K	f	K	f	Fkvi lapsz.		K	f	K	f
147	Pénztár			15545	39	1	Részvénytőke			40000	—
145	Leszámitolt váltók	524352	45			66	Tartalék alap			40000	—
119	Leírás kétes követelésekből	1724	—	522628	45	68	Különleges tartalék alap			12036	—
142	Jelzálog kölcsönök	133500	18			89	Nyugdíj alap			6200	—
119	Leírás	1072	53	132427	65	137	Betétek	590678	67		
140	Kezességi kölcsönök			19360		151	Betétek tőkésített kamatai dec. 31-én	13221	82	603900	49
70	Előleg kölcsönök			3550		101	Betét kamat 10%			1365	46
60	Értékpapírok	2000	—			127	Fel nem vett osztalék			108	—
115	Leírás a zalavölgyi vasuti részvényekből	500	—	1500		118	Átmeneti kamatok			5915	64
111	Ingtatlanok			21892	50	18	Egyenleg mint tiszta jövedelem			10336	41
100	Giró számla az Osztrák-magyar banknál			412	64						
132	Butorok			685	28						
123	Hátralékos kamatok			1860	09						
				719862	—					719862	—

Zalaszentgrót, 1902. évi december hó 31-én.

Berényi Jenő,
elnök.

Botfy Péter,
igazgató.

Brenner Ernő,
pénztárnok.

Weisz Lajos,
könyvvezető.

Dr. Misner Antal,
igazg. tag.

Misner Dávid,
igazg. tag.

Neumann Lajos,
igazg. tag.

Németh Zsigmond,
igazg. tag.

Politzer Mór,
igazg. tag.

Steiner Dávid,
igazg. tag.

Varga Károly,
igazg. tag.

Jelen mérleg és vagyon kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaszentgrót, 1903. évi január hó 27-én.

Scholcz Károly,
felügy.-biz. tag.

Neumann Mór,
felügy.-biz. tag.

Bichler Dénes,
felügy.-biz. tag.